

Esad Babačić

Kozara – Ljubljana

I.

Ne vem, zakaj sem se vedno bal, da bo nehalo snežiti. Nikoli nisem poslušal učiteljev, ko je snežilo. Še danes ne vem, zakaj je bilo to tako pomembno. Mogoče zato, ker me je spomnilo na konec, ki se nam vsem počasi bliža, na Ljubljano, ki ne

prenese snega, ker je potem vse ena sama brozga. Ljubezen do takšnega mesta je lahko samo zarotniška. To veva samo midva. In potem tiste patetične komemoracije ob spomeniku narodnega heroja Toneta Tomšiča; vedno so me dobili, ker sem preveč na glas

govoril. Takrat je bila že pomlad in sem sestro branil pred podganami, v prostem času pa postajal hudoben in s fračko ciljal mimoidoče. Bolečina za bolečino. Že takrat? To je bilo na Poljanah, kjer so bili Čuden, Kresal, Štefan, Marko ... Bil je

tudi škotski ovčar Šastri. Bila je velika zarota. Vse drugo je naključje, tudi Ljubljana je naključje. Zato sem se vedno ravnal po tem principu in nekoč zapisal: Ko ti bo šlo navzdol, bremzaj! Da bo dlje trajalo. Potem sem ugotovil, da se včasih spleča

bremzo tudi spustiti, da zdrviš v prepad in padeš na dno Ljubljane, kot so to naredili nekateri stari prijatelji na drugi strani zakona. Jaz pa sem jo vedno spuščal po malem, da se rešim

zapahov in se počasi prešvercam skoz svoje majhno in nepomembno življenje.

Zato sem ljubil Moste ob treh zjutraj in pisal: luna brije po pijanih očeh. Potem pa suhi radiatorji v družinskem stanovanju, ki so zares dobro gregli. Sram me je, mama. Če zajameš z veliko žlico, se z juho poliješ po bradi. Potem se obrišeš in ena kaplja

je takšna pesem o Ljubljani: Mustafa sedi v kuhinji, ki jo ogreva moščanska toplotna. Nima kaj početi, zato gleda košarkarsko igrišče pod seboj. Druga postaja Vodmat.

Suhljat fant igra košarko z žogico za tenis, ker mu oče ni kupil prave košarkarske žoge.

Strah ga je, da ga ne bodo ujeli, ker preveč na glas govori. Zakaj so drugi tako prekleto tiho, zakaj sploh živijo, o čem razmišljajo. Jim bo že posvetil, samo ne s takšno teniško žogico, z njo zanesljivo ne. Pozno popoldan se na igrišče usujejo drugi

fantje; njih niso nikoli ujeli, ker so imeli velike žoge. Začudeno ga gledajo; ni jim jasno, zakaj igra košarko s teniško žogico. Sprva pomislijo, da gre za kakšno potegavščino, in to jih naredi živčne. Ko spoznajo, da je s fantom vse v redu, se pomirijo.

Borut ne more pozabiti tiste Žogice. Mustafa ne more pozabiti, da so mu nekoč operirali hrbtenico. Ko ga pred dnevi obiščejo muslimanski verniki in vprašajo, če bi se šel klanjat, jim odgovori, da ne more, ker ga boli hrbet. Učili so ga, da lahko tudi boga boli hrbet, kot vsakega drugega. Kljub temu tudi on ve, da je vse skupaj veliko naključje. Samo ne more razumeti, zakaj je streljala JNA in zakaj več ne igra Crvena zvezda. Kdo je porušil in pobil rojstni Kozarac? Sin piše pesmi, ali pa se pojavlja na

ekranu. Mustafa pravi, da je to dobro, vseeno pa mu ni jasno, zakaj ni hotel hoditi v šole. Morda zaradi tiste teniške Žogice.

II.

Zdaj pa strogo realistično. Mija pravi, da sneg ni skidan; misli, da sem pesnik, jaz pa vem, da sem samo malce neroden. Kako naj pišem o Ljubljani, ko pa mi cvili za hrbtom. Ja, to je kruta realnost tega mesta. Moje poslanstvo je v njej popolnoma izničeno.

Po jutranjih vajah sem se spomnil Lacija, ki se je sredi snežnih zametov vrnil s potovanja, črn kot zamorec. Verjetno je, tam daleč, na ekvatorju, zanemaril svoje mišice. Zato bo v Ljubljani vse nadomestil. Komaj čakam, da mi pove svoje prve vtise. Meni se

trenutno ne gre nikamor iz Ljubljane. Opotekam se iz kuhinje v sobo in razmišljam, kakšne posledice bo imelo vse to. Srečen sem, ko spoznam, da prav nobenih.

Tudi to je bilo napisano v Ljubljani:

Ne poznam besed:

imam te rad.

To pesem, kot ti znaš,

s krvjo napisal bom,

tvoj brat.